

เรื่อง ดีปลี

รายละเอียด

ดีปลี (Indian Long Pepper) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกเถาล้มลุก ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น ภาคใต้เรียก ดีปลีเขือก, พืชพญาไฟ, ปานหนู หรือประดงข้อ ส่วนชาวจีนเรียก ปีกฝั้วะ เป็นต้น ซึ่งต้นดีปลีนั้นหลายๆ คนมักสับสนกับพริกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพริกชี้ฟ้า หรือพริกชี้หนู นิยมปลูกแบบใช้เถาที่นำไปชำจนกระทั่งเกิดรากงอก สามารถทนความแห้งแล้งได้ดี และเจริญเติบโตดีในดินร่วน ชุ่มชื้น และมีแสงแดดอยู่รำไร โดยเฉพาะในฤดูฝน อีกทั้งยังถือเป็นพืชสมุนไพรที่เก่าแก่ มีแหล่งผลิตอยู่ที่ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ส่วนในประเทศไทยทางภาคใต้และภาคเหนือมักนิยมใช้เป็นเครื่องเทศแทนพริกและพริกไทย

ข้อมูลทางพฤกษศาสตร์

อาณาจักร : Plantae

หมวด : Angiosperms

ชั้น : Magnoliids

อันดับ : Piperales

วงศ์ : Piperaceae

สกุล : Piper

สปีชีส์ : P. longum

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Piper retrofractum Vahl

ชื่อสามัญ : long pepper

ลักษณะทั่วไปของติปลี

สำหรับต้นติปลีนั้นเป็นไม้เถาที่มีรากฝอยอยู่ตรงข้อเพื่อใช้สำหรับยึดเกาะหรือเลื้อยพัน ซึ่งเถานี้จะเหนียวและแข็ง แตกกิ่งก้านมาก ส่วนใบของต้นติปลีนั้นเป็นใบเดี่ยวรูปทรงไข่สีเขียวเข้มๆ ปลายแหลม โคนมน ขอบเรียบ อาจเป็นคลื่นเล็กน้อย และดอกกับผลสดเป็นสีเขียว แต่เมื่อสุกจะกลายเป็นสีแดง โดยผลจะอัดกันแน่นเป็นช่อเนื้อผิวจะออกหยาบๆ หนอย มีเมล็ดเดี่ยวเป็นเมล็ดขนาดเล็กมากๆ รูปทรงกลมและแข็ง สีน้ำตาล รวมทั้งมีกลิ่นหอมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นิยมนำมาทำเป็นยาโดยการตากแดดให้แห้งก่อน แต่ไม่เหมาะกับผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์อยู่

ประโยชน์และสรรพคุณของติปลี

ใบ – ช่วยแก้เส้นสุมน (เส้นศูนย์กลางของท้อง) ให้รสเผ็ดร้อน

ผล – มักเรียกว่า ดอกติปลี ช่วยแก้อาการอักเสบ แก้ปวดกล้ามเนื้อ ช่วยขับพยาธิ รวมทั้งขับระดู ทำให้แท้ง ขับน้ำดี แก้อาการลมบ้าหมู ไปจนถึงแก้อาการนอนไม่หลับ แก้หลอดลมอักเสบ ช่วยให้เจริญอาหาร แก้จุดตะราด แก้เป็นลมวิงเวียน แก่ริดสีดวงทวาร ตลอดจนถึงแก้หืดไอ ช่วยขับลมในลำไส้ แก้อาการท้องร่วง และแก้ปฏิวีธาตุพิการ ให้รสเผ็ดร้อนขม

เถา – ช่วยลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อเรียบ รวมทั้งช่วยให้เจริญอาหาร แก้ลม แก้อาการริดสีดวงทวาร แก้ปวดท้อง จุกเสียด และแก้ปวดฟัน แก้เสมหะพิการ ให้รสเผ็ดร้อน

ราก – ช่วยแก้อาการลำไส้ใหญ่อักเสบ บำรุงธาตุ แก้เสมหะ แก้อาการปวดท้อง รวมทั้งแก้เป็นลมวิงเวียน แก้หืดไอ ช่วยดับพิษปัดคาค และแก้เส้นอัมพฤกษ์อัมพาต ให้รสเผ็ดร้อนขม

ซึ่งต้นติปลีนั้นเป็นพืชสมุนไพรที่สามารถปลูกขึ้นได้ดีประเทศไทย (ภาคกลาง) โดยกำลังจะถูกพัฒนาให้เป็นสิ่งค้าส่งออก ซึ่งใช้กันมากในทางอุตสาหกรรม แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรรับประทานติปลีนี้มากเกินไปตามที่กำหนด เพราะจะส่งผลต่อกระเพาะอาหารและเสบเวลาขับถ่ายได้ รวมทั้งในคนที่เป็นไข้ และผู้หญิงมีครรภ์ เนื่องจาก

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

อาจทำให้แท้งลูกได้

คำสำคัญ : ตีป्ली

ที่มา : www.samunpri.com/ตีป्ली/

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-05-08

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1500&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology